KOMISIJAS REGULA (ES) 2015/1162

(2015. gada 15. jūlijs),

ar kuru groza V pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 999/2001, ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Regulu (EK) Nr. 999/2001, ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai ([1]), un jo īpaši tās 23. panta pirmo daļu,

tā kā:

(1) Regulā (EK) Nr. 999/2001 ir izklāstīti noteikumi dzīvnieku transmisīvo sūkļveida encefalopātiju (TSE) profilaksei, kontrolei un izskaušanai. Regula attiecas uz dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu ražošanu un laišanu tirgū un dažos konkrētos gadījumos uz to eksportu.

(2) Regulas (EK) Nr. 999/2001 V pielikuma 1. punktā kā īpašais riska materiāls (ĪRM) ir noteikti konkrēti liellopu, aitu un kazu audi, ja tie iegūti no dzīvniekiem, kuru izcelsme ir dalībvalstī vai trešā valstī, vai kādā no to reģioniem ar kontrolētu vai nenoteiktu govju sūkļveida encefalopātijas (GSE) riska statusu. Ar minētā pielikuma 2. punktu kā ĪRM noteikto audu sarakstu paplašina attiecībā uz dalībvalstīm ar nenozīmīgu GSE risku, taču ne uz trešām valstīm ar tādu pašu statusu. Tādēļ dalībvalstīm ar nenozīmīgu GSE riska statusu ir jāizņem un jālikvidē īpašais riska materiāls, turpretim šādu audu imports Savienībā no trešām valstīm ar nenozīmīga GSE riska statusu ir atļauts.

(3) Pasaules Dzīvnieku veselības organizācija (*OIE*) iesaka izslēgt no starptautiskās tirdzniecības tikai īpašo riska materiālu, kas iegūts no liellopiem, kuru izcelsme ir valstīs ar kontrolētu vai nenoteiktu GSE risku, taču šāda izslēgšana netiek ieteikta attiecībā uz liellopiem, kuru izcelsme ir valstīs ar nenozīmīgu GSE riska statusu ([2]).

(4) Komisijas stratēģijas dokumentā attiecībā uz transmisīvo sūkļveida encefalopātiju 2010.–2015. gadam ([3]) ir paredzēta iespēja pārskatīt pašreizējo pienākumu dalībvalstīm ar nenozīmīga riska statusu izņemt ĪRM no pārtikas un barības aprites, ja aizvien vairāk dalībvalstu iegūst šādu statusu. Ar 2014. gada 20. oktobrī pieņemto Komisijas Īstenošanas lēmumu 2014/732/ES ([4]), kurš balstās uz Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas (*OIE*) 2014. gada 18. maija Rezolūciju Nr. 18 ([5]), septiņpadsmit Savienības dalībvalstis tika atzītas par valstīm ar nenozīmīgu GSE riska statusu.

(5) Atļauja visus liellopu audus, ko pašreiz klasificē kā īpašo riska materiālu, izmantot pārtikas apritē dalībvalstīs ar nenozīmīgu GSE riska statusu šajā posmā tiek uzskatīta par priekšlaicīgu, jo aizvien ir dažas zinātniskas neskaidrības saistībā ar atipisko GSE.

([1]) OV L 147, 31.5.2001., 1. lpp.
([2]) *OIE* Sauszemes dzīvnieku veselības kodeksa 11.4.14. pants, 2014. gada izdevums (*OIE* – Sauszemes dzīvnieku veselības kodekss – V 8 – 15.7.2014.).
([3]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei "Otrā TSE ceļa karte. Stratēģijas dokuments attiecībā uz transmisīvo sūkļveida encefalopātiju 2010.–2015. gadam"; COM(2010) 384 galīgā redakcija.
([4]) Komisijas 2014. gada 20. oktobra Īstenošanas lēmums 2014/732/ES, ar ko groza Lēmumu 2007/453/EK attiecībā uz Bulgārijas, Igaunijas, Horvātijas, Latvijas, Luksemburgas, Ungārijas, Maltas, Portugāles un Slovākijas GSE statusu (OV L 302, 22.10.2014., 58. lpp.).
([5]) Rezolūcija Nr. 18 "Govju sūkļveida encefalopātijas riska statusa atzīšana dalībniecēm valstīm", ko pieņēma *OIE* pasaules delegātu sanāksmē 2014. gada 27. maijā (82 GS/FR – Parīze, 2014. gada maijs).

(6) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*) un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (*ECDC*) 2011. gada 19. janvārī publicēja kopīgu atzinumu par jebkādu iespējamo epidemioloģisko vai molekulāro saikni starp transmisīvajām sūkļveida encefalopātijām (TSE) dzīvniekiem un cilvēkiem ("*EFSA* un *ECDC* kopīgais atzinums") ([1]). Kopīgajā atzinumā *EFSA* un *ECDC* apstiprināja, ka ir konstatētas atipiskas GSE formas liellopiem, un nošķīra klasisku GSE, L tipa atipisko GSE un H tipa atipisko GSE.

(7) Saskaņā ar šo kopīgo atzinumu vairāki elementi norāda, ka L tipa atipiskās GSE ierosinātājs var kļūt par zoonozes ierosinātāju. Turpretim šādi elementi nav raksturīgi H tipa atipiskās GSE ierosinātājam. Turklāt šajā kopīgajā atzinumā norādīts, ka neparasti lielais visu konstatēto H tipa GSE un L tipa GSE gadījumu vecums un to šķietami zemā izplatība populācijā varētu liecināt, ka šīs atipiskās GSE formas rodas spontāni, neatkarīgi no dzīvnieku barošanas prakses. GSE uzraudzības sistēma Savienībā liecināja par ļoti zemu izplatību un relatīvi nemainīgu atipiskās GSE gadījumu skaitu pēdējos gados.

(8) *EFSA* 2011. gada 11. janvārī publicēja zinātnisku atzinumu par pārstrādātu dzīvnieku olbaltumvielu radīta GSE riska kvantitatīvā riska novērtējuma pārskatīšanu ([2]) ("*EFSA* 2011. gada atzinums"). Šis zinātniskais atzinums liecina, ka 90 % no kopējās inficētspējas klīniskā GSE gadījumā ir saistīti ar centrālās un perifērās nervu sistēmas audiem. Precīzāk, šajā atzinumā tiek lēsts, ka 65 % inficētspējas klīniskā GSE gadījumā ir saistīti ar galvas smadzenēm un 26 % ir saistīti ar muguras smadzenēm.

(9) *EFSA* 2014. gada 11. jūlijā publicēja zinātnisku ziņojumu par protokolu attiecībā uz turpmākiem laboratorijas izmeklējumiem saistībā ar atipiskās GSE infekciozitātes sadalījumu ([3]). Saskaņā ar šo zinātnisko ziņojumu kolektīvie dati liecina, ka klasiskās GSE sadalījums audos ir tāds pats kā atipiskās GSE gadījumos, un augstāks infekciozo priona proteīnu titrs un/vai inficētspēja tika konstatēta centrālo un perifēro nervu sistēmā.

(10) Visu šo iemeslu dēļ un kamēr tiek gūtas jaunas zināšanas par risku, kas saistīts ar atipisko GSE, ĪRM sarakstā būtu jāsaglabā tādu liellopu galvas smadzenes un muguras smadzenes, kas vecāki par 12 mēnešiem un kuru izcelsme ir dalībvalstī ar nenozīmīgu GSE riska statusu.

(11) Ņemot vērā praktiskās grūtības nodrošināt to, lai galvaskausa kauli nebūtu inficēti ar smadzeņu audiem, tādu liellopu galvaskausi, kas vecāki par 12 mēnešiem un kuru izcelsme ir dalībvalstī ar nenozīmīgu GSE riska statusu, arī būtu jāsaglabā kā ĪRM.

(12) *EFSA* izskatītie dati galvenokārt attiecas uz Eiropu, ņemot vērā ļoti stingras uzraudzības sistēmu ES. *OIE* līmenī notiek diskusijas par *OIE* Sauszemes dzīvnieku veselības kodeksa GSE nodaļas pārskatīšanu, ņemot vērā nesen iegūtās zināšanas par atipisko GSE. Ņemot vērā šo diskusiju iznākumu, būtu jāpārskata Savienības noteikumi attiecībā uz ĪRM dalībvalstīs un trešās valstīs ar nenozīmīgu GSE riska statusu.

(13) Nav zināms, vai Savienībā tiek importēti par 12 mēnešiem vecāku liellopu galvaskausi, galvas smadzenes, muguras smadzenes un acis.

(14) Lai nodrošinātu līdzīgākus nosacījumus dalībvalstu preču laišanai tirgū salīdzinājumā ar preču importu no trešām valstīm, vienlaikus ņemot vērā iespējamo atlikušo risku, kas saistīts ar konkrētu audu izmantošanu pārtikas un/vai barības apritē, papildu prasība, kas paplašina aizliegumu par liellopu ĪRM attiecībā uz dalībvalstīm ar nenozīmīgu GSE risku, būtu jāatceļ, izņemot attiecībā uz tādu liellopu galvaskausiem, galvas smadzenēm un muguras smadzenēm, kas vecāki par 12 mēnešiem.

(15) Tādēļ Regula (EK) Nr. 999/2001 būtu attiecīgi jāgroza.

(16) Ja nākotnē zinātniskie pierādījumi norāda uz sabiedrības veselības riskiem, kas šobrīd nav zināmi, Savienības noteikumi attiecībā uz ĪRM dalībvalstīs un trešās valstīs ar nenozīmīgu GSE risku būtu jāpārskata.

(17) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

---

([1]) *EFSA Journal* 2011; 9(1):1945.
([2]) *EFSA Journal* 2011; 9(1):1947.
([3]) *EFSA Journal* 2014; 12(7):3798.

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 999/2001 V pielikuma 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. **Īpašas prasības dalībvalstīm ar nenozīmīgu GSE riska statusu**

1. punkta a) apakšpunkta i) punktā un b) apakšpunktā minētos audus, kas iegūti no dzīvniekiem, kuru izcelsme ir dalībvalstīs ar nenozīmīgu GSE risku, uzskata par īpašu riska materiālu."

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2015. gada 15. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER